

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA, VINAŘICE, OKR. KLADNO

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

MATEŘSKÁ ŠKOLA VINAŘICE
VIII. ulice 208

KRTKŮV ROK

Platnost dokumentu od 1. 9. 2015

č. j. 422/2015

Schváleno na pedagogické radě dne 21. 8. 2015

Zpracovala: Iva Bertlová a kolektiv pedagogických pracovníků

Aktualizace schválena na pedagogické radě dne 25. 8. 2016

Aktualizace: Karolína Svatošová, Dis. a kolektiv pedagogických pracovníků

Schváleno na pedagogické poradě dne 22. 8. 2017

Schváleno na pedagogické poradě dne 16. 8. 2018

Schváleno na pedagogické poradě dne 16. 8. 2019

Obsah

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA, VINAŘICE, OKR. Kladno	1
MATEŘSKÁ ŠKOLA VINAŘICE	1
1. Identifikační údaje.....	3
2. Obecná charakteristika školy	4
3. Podmínky vzdělávání.....	5
3.1 Věcné podmínky	5
3.2 Životospráva	6
3.3 Psychosociální podmínky	8
3.4 Organizace chodu MŠ.....	9
3.5 Uzavření školky během letních a vedlejších prázdnin	10
3.6 Řízení mateřské školy.....	11
3.7 Personální a pedagogické zajištění	12
3.8 Spolupráce s rodiči.....	13
3.9 Spolupráce se školou	14
3.10 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.11 Charakteristika vzdělávání 2-3letých dětí	15
3.12 Vzdělávání dětí nadaných.....	16
4. Organizace vzdělávání	17
5. Charakteristika vzdělávacího programu	19
6. Vzdělávací obsah	22
7. Evaluační systém.....	23
PREVENTIVNÍ PROGRAM MATEŘSKÉ ŠKOLY	25

1. Identifikační údaje

Od 1. 1. 2003 je mateřská škola součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Vinařice, okr. Kladno

Adresa MŠ: Vinařice, VIII. ulice 208

Ředitelka právního subjektu: Mgr. Bc. Radomila Krchová

Zástupce ředitelky: Mgr. Martina Lhotáková

Vedoucí uč. MŠ: Karolína Svatošová, DiS.

Zřizovatel: obec Vinařice,
V. ulice 250
Vinařice 273 07

Telefon OÚ: 312 274 523

Kapacita: 77 dětí

Počet tříd: 3

Telefon MŠ: 312 274 554
733 738 885

email: skolkavinarice@volny.cz

webové stránky: www.skolavinarice.cz

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola ve Vinařicích je umístěna na konci obce naproti základní škole. Nachází se v dosti rozlehlé jednopatrové budově a má 3 třídy. Jedná se o budovu pavilónového typu. Střed tvoří hospodářská budova s kuchyní, několika sklady, kanceláři pro vedoucí MŠ i ŠJ, prádelnou a místností s keramickou pecí. Dlouhou spojovací chodbou se prochází do dvou patrových křídel mateřské školy. V pravém jsou zřízeny dvě třídy. Jedna je v přízemí a druhá je nad ní v patře. Třídy jsou velmi prostorné a skládají se ze dvou místností, z nichž v jedné si děti většinou hrají a stolují, druhá slouží jako tělocvična, pro odpočinek po obědě, ale i k řízeným činnostem. Každá třída má umývárnu, WC, kuchyňku, šatnu pro děti i pro učitelky. Stejná třída je i v patře levého křídla, je jen opačně situovaná. U tříd v patře je ještě malý balkon, přízemní třída má terasu, kterou je možné vycházet na prostornou školní zahradu. Přízemí levé části je zařízeno jako školní jídelna pro ZŠ. Další částí těchto prostor je malá třída využívaná také jako keramická dílna, učebna anglického jazyka pro předškoláky a jako místnost pro depistáž logopeda a pro odborníky ze speciálního pedagogického centra při vyšetřování dětí.

Školka disponuje zahradou, na které jsou umístěny herní prvky a pískoviště. Součástí zahrady jsou zděné toalety pro děti, které jsou součástí zadní strany budovy školky.

Velmi si ceníme klidného prostředí a okolí MŠ. V blízkosti jsou pole, lesy, rybník, obora s chovem muflonů. Dominantou zdejšího okolí je Vinařická Horka, malá hora sopečného původu se svou naučnou stezkou, ze které je dobře viditelné nedaleké České Středohoří. Okolí MŠ nabízí dostatek možností k pozorování, vycházkám, výletům. V obci se nachází také technická památka. Dnes již uzavřený důl Mayrau sloužil k těžbě černého uhlí. Dětem je navštěvován především při oslavách Dne dětí, kdy je zde pro děti chystán každoročně zábavný program.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Budova mateřské školy je tvořena dvěma jednopatrovými křídly, které jsou mezi sebou propojeny přízemní hospodářskou budovou. Budova je projektována přímo pro MŠ, ale problém vidíme ve vzdálenosti tříd od sebe. Dvě třídy jsou umístěny v jednom křídle budovy nad sebou, avšak třetí třída se nachází v druhém křídle v patře, kam je nutné projít dlouhou spojovací chodbou hospodářské budovy. Rodiče si po vyzvednutí dítěte dojdou spojovací chodbou zpět do své šatny pro věci.

Třídy MŠ mají dvě části a jsou velmi vhodné pro jakékoli činnosti s dětmi. Obě části jsou dostatečně prostorné (83m² a 54m²), oddělené širokými koženkovými zatahovacími dveřmi a zcela vyhovují nejrůznějším individuálním i skupinovým činnostem – hry, výtvarné činnosti, cvičení s náčiním i na náradí, stolování i odpočinek. Situovány jsou z větší části na jižní stranu, což zajišťuje dostatek světla a tepla. Proti silnému slunci jsou nová plastová okna opatřena žaluziemi.

Všechny třídy jsou vybaveny koberci, pouze v místech, kde jsou dětské stolečky, je linoleum. Pro hry a cvičení s dětmi jsou zde využívány gumové cvičební podložky. Postupně obnovujeme nábytek ve třídách, např. výškově nastavitelné stolky, barevná nábytková stěna, police na hračky. Všechny tři třídy již mají nové parapety a barevné kryty topení. Všechny třídy mají barevná plastová lehátka pro odpolední odpočinek, dětské mazlíčky nebo sedací soupravy pro hry i odpočinek. V MŠ máme 2 piana a keyboard, v každé třídě televizi, DVD přehrávač, rádio s přehrávačem CD. První a druhá třída během léta 2019 podstoupily renovaci dětských umýváren a toalet.

Hračky jsou většinou umístěny v plastových barevných kontejnerech na dosah dětí, stejně tak knihy, pastelky, hry jsou na dětem přístupných místech. Některé pomůcky a hračky jsou uloženy ve skladech u jednotlivých tříd. Děti sem mají přístup na požádání a pod dozorem učitelky.

K třídám patří ještě malá kuchyňka pro přípravu jídla. Dále WC s 5 dětskými záchodky a umývárna s 5 umyvadly a háčky se značkami na ručníky. Ze třídy je ještě vstup do šatny. Zde jsou nové šatnové bloky, informační nástěnky pro rodiče a nástěnky nebo sítě na výstavky dětských prací, které zdobí také schodiště a chodby MŠ.

Hračky pro pobyt venku jsou uloženy ve skladišti na zahradě školky. Jsou to hračky na písek, míče, auta apod. Zahrada je dosti prostorná se spoustou zeleně. Během léta 2019 prošla i zahrada značnou obnovou – přibyly nové herní prvky pro nejmenší – pískoviště, auto na pružině a malá skluzavka. Pro větší děti byla nainstalována houpačka „hnízdo“ a nad stávajícím pískovištěm bylo zřízeno zastínění. Ze zahrady je vstup na dětské zahradní WC s umyvadly. Na zahradě můžeme využívat pískoviště a dřevěný zahradní domeček. Na podzim v r. 2012 jsme zahradu vybavili novými herními prvky – houpačkami, sestavou se skluzavkou, lezeckou stěnou a řetězovým mostem, kladinou, hrazdičkou,

novými lavičkami. Všechny prvky jsou ve výšce do 1m, vhodné i pro nejmenší děti. Starší děti mohou při pobytu venku také využít dětské hřiště s pískovištěm, herní sestavu s houpačkami, pružinovými houpadly, hřiště na míčové hry hned naproti školce. Mateřská škola má svou vlastní keramickou pec, kterou využívá jak školka, tak i škola. Návrhy na úpravu věcných podmínek:

- rekonstrukce umývárny a toalet ve třídě Soviček
- výměna stolků a židlí ve všech třídách – nastavitelné stoly

3.2. Životospráva

Týdenní jídelní lístek je k dispozici rodičům vždy v pondělí na nástěnce, aby mohli vhodně doplňovat stravu i doma. Jídelníček je rodičům k dispozici i na internetu.

Svačinu tvoří zejména chléb různých druhů, housky, rohlíky s různými pomazánkami, džemem, medem, salámem apod. Často je zařazováno celozrnné pečivo. Pro zpestření bývá zařazeno sladké pečivo, lupínky, kaše, jogurt, ovocné přesnídávky. Každá svačina bývá obohacena ovocem nebo zeleninou.

Oběd tvoří polévka a hlavní jídlo – snažíme se o pestrou a zdravou skladbu jídelníčku, dostatek zeleniny, ovoce, mléčných výrobků, libového masa, ryb, luštěnin. Paní kuchařky se snaží, aby strava byla co nejčastěji jako domácí, bez instantních potravin. Dostatečné intervaly mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány.

Je zajištěn celodenní pitný režim. Děti mají k dispozici po celý den nápoje ve třídách nebo v kuchyňkách u jednotlivých tříd. Mohou se napít samy, příp. na požádání. Učitelka nalije dětem nápoj do kelímku. Starší děti si mohou nalít samy. Použité kelímky je možné v kuchyňce umýt, pomáhají paní kuchařky.

Kuchyně připravuje několik druhů čajů, k obědu se střídají čaje, džusy, šťávy. Technologie přípravy pokrmů jsou kuchařkami dodržovány. Dítě, které je v MŠ, se stravuje vždy, výjimku tvoří děti, které jsou zdravotně oslabené a mají dietu, ta je dohodnuta s rodiči podle potřeby.

Stravné i školné platí rodiče hotově či na bankovní účet v předem stanovených termínech přímo u vedoucí ŠJ.

Děti s povinným předškolním vzděláváním mají vzdělávání bezúplatné po celou dobu trvání povinného vzdělávání, tedy i v případě odkladu povinné školní docházky.

Jestliže zákonný zástupce dítěte požaduje úpravu úplaty z důvodu pobírání státní sociální podpory nebo dávky pěstounské péče, podá žádost k řediteli školy a tuto skutečnost prokáže příslušnými doklady.

Úplata za vzdělávání je nedílnou součástí rozpočtu školy a opakované neuhrazení této platby je považováno za závažné porušení provozu školy a může být v konečném

důsledku důvodem pro ukončení docházky do mateřské školy (zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 35 odst. 1d).

Prázdninový provoz - během prázdninového provozu platí rodič přihlášeného dítěte stravné a poměrnou část školného. Děti, které letní provoz nenavštěvují, jsou od úplaty osvobozeny.

Stolování: Všechny děti stolují ve svých třídách.

- děti jsou podle svých schopností vedeny k samostatnosti
- při přípravě svačiny, úklidu po svačině i obědě na svém místě
- používání příboru, slušnému chování u stolu
- děti si mohou volit velikost porce, mohou si jídlo podle vlastního uvážení přidávat
- vedeme děti k udržování čistoty při stolování

Předškoláci si sami mažou pomazánky a sami si nalévají u stolečků pití.

Rodiče přivádějí své děti do MŠ do 8.00 hod., paní uklízečka v 8.00 hod. školku z bezpečnostních důvodů zamyká. Kuchařky si v té době zjišťují počty dětí na stravování.

V případě zájmu a potřeby se mohou rodiče osobně nebo telefonicky domluvit s učitelkou na pozdějším příchodu.

Pobyt venku je uskutečňován každodenně zpravidla dvě hodiny, pokud není zhoršená kvalita ovzduší nebo nevyhovující počasí, popř. zařazen jiný program či aktivity (divadlo, koncert aj.). V takovém případě je pobyt venku zkracován, popřípadě nahrazován činnostmi a hrami v MŠ.

Pobyt venku tráví děti vycházkami do přírody, do lesa nebo pobytem na zahradě. Zde mají možnost volného pohybu, her, pozorování. Dále využívají dětského hřiště před MŠ. I zde se mohou děti volně pohybovat na vymezeném prostoru, vykonávat jednoduché sportovní aktivity.

Do denního programu je zařazen i odpočinek. Děti mohou odpočívat individuálně během dopoledne např. při ranních hrách, ale i při pobytu venku (klidnější hry, povídání s učitelkou apod.). Odpolední odpočinek probíhá na lehátku.

Malé děti většinou usnou bez větších problémů, starší děti si mohou vzít na lehátko s sebou hračku, knížku. Při odpočinku bývá zařazen poslech pohádek, dětských písniček, relaxační hudby, výtvarné činnosti u stolečků, grafomotorická cvičení, s předškoláky probíhá individuální práce u stolečku.

Učitelky se snaží jít příkladem dětem dodržováním zásad zdravého životního stylu, jdou příkladem při jídle a stolování, vhodně děti motivují k jídlu, zdůrazňují význam ovoce, zeleniny, mléka... v jídelníčku. V tomto směru spolupracují (domlouvají se) s rodiči, mohou částečně upravit jídelníček.

Učitelky se také s dětmi účastní některých sportovních aktivit, motivují děti k pohybu, cvičení.

Denní aktivity jsou zařazovány tak, aby dětem poskytovaly dostatek volného pobytu na školní zahradě i v MŠ. Zároveň je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku jednotlivých dětí.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti jsou vedeny k dodržování určených pravidel v MŠ, ale zároveň je možné některá pravidla upravit podle potřeb dětí. Obzvlášť časy některých činností nebo her se mohou měnit podle náhodné situace, aby děti byly v klidu a v pohodě.

Důležitou roli pro klidný pobyt v MŠ představuje zadaptování na nové prostředí u nově příchozích dětí. Zvykání na prostředí a režim školky prohovoří učitelka s rodiči individuálně, podle potřeb jejich dítěte. Zpočátku může být dítě v MŠ jen velmi krátkou dobu, je možné i s rodiči. Postupně se doba pobytu prodlužuje, dítě se osamostatňuje. Vždy je důležitá spolupráce a jednotnost rodiny a MŠ.

Při práci s dětmi učitelka podle svých schopností volí činnosti a hry v kruhu, při kterých se rozvíjí kamarádké vztahy, komunikace mezi dětmi. Učí se toleranci a zdvořilosti, hodnotit sebe i kamarády, aktivně se zapojovat do činností nabízených učitelkou, rozhodovat se o výběru činnosti.

Pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci vytvářejí dětem bezpečné a klidné prostředí. Děti jsou vedeny k samostatnosti v oblasti fyzické, psychické i sociální.

Všechny děti v naší školce mají stejná práva a povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či naopak upřednostňován.

3.4 Organizace chodu MŠ

Provoz MŠ je od 6.30 hod. do 16.30 hod.

Děti se scházejí v 1. třídě, v 7.00 hod. převádí učitelky děti do 2. a 3. třídy.

Zde provoz končí v 15.20 hod. a děti jsou převedeny opět do 1. třídy, kde provoz končí pro všechny děti v 16.30 hod.

Organizace dne

- 6.30 - 8.45 scházení dětí, spontánní hry, individuální nebo skupinové činnosti, pohybové aktivity, ranní kruh
Děti si samy volí hračku, stavebnici, učitelka používá motivace k zapojení dětí do hry, aktuálně zařazuje činnosti podle dané situace, individuálně se věnuje dětem. Motivuje děti k úklidu hraček, vzájemné pomoci. Taktéž při cvičení může reagovat na nápady dětí.
- 8.45 - 9.00 hygiena, pomoc při přípravě stolování, svačina
Soukromí dětí na WC je zajištěno dřevěnými zástěnami mezi záchody, starší děti chodí odděleně (chlapci x dívky)
Při přípravě svačiny pomáhají děti – hospodáři nebo služba. Jedná se spíše o starší děti.
- 9.00 – 9.30 individuální, skupinové či frontální řízené činnosti:
9.00-9.15 Berušky
9.00-9.20 Sovičky
9.00-9.30 Včeličky
- 9.30 - 11.45 hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku:
9.15-11.30 Berušky
9.20-11.35 Sovičky
9.30-11.40 Včeličky
- 11.40 - 12.15 hygiena po návratu, oběd
- 12.15 – 14.15 příprava na odpočinek, odpočinek, poslech pohádek, písniček, děti se věnují klidným činnostem ve třídě
- 14.15 – 16.30 hygiena, pomoc při přípravě stolování, svačina
volné hry, spontánní aktivity dětí příp. individuální či skupinové řízené činnosti

Všechny časy jsou orientační, pouze čas oběda je stanoven z provozních důvodů pevně.

Při všech činnostech učitelka přihlíží k individuálním a věkovým zvláštnostem dětí, volí vhodné pomůcky, přiměřené věku dětí. U mladších dětí se zaměřuje na adaptaci v prostředí MŠ, vytváření základních návyků. U dětí předškolních převládá příprava na vstup do ZŠ a návyky se již upevňují.

V případě nepřítomnosti některé z učitelek je nutné třídy spojit. Většinou na odpolední odpočinek a činnosti. Rodiče jsou vždy včas informováni. Dobrou organizací se předchází spěchu, důraz je kladen na klidný a pohodový průběh celého dne.

3.5 Uzavření školky v době letních a vedlejších prázdnin

K přerušení provozu dochází minimálně. V době letních prázdnin je školka v provozu dva týdny. Rodiče jsou minimálně dva měsíce předem informováni.

V době vedlejších prázdnin je provoz přizpůsoben počtu dětí.

Čerpání řádné dovolené všech zaměstnanců se uskutečňuje průběžně s ohledem na snížený počet dětí (např. v období zvýšené nemocnosti dětí či sníženého počtu dětí během vedlejších prázdnin).

3.6 Řízení mateřské školy

Mateřská škola je součástí společné organizace se základní školou pod vedením ředitele ZŠ a MŠ. Ředitel určuje povinnosti i pravomoci všech zaměstnanců. Všichni zaměstnanci znají svá práva a povinnosti, jsou seznámeni s kritérii pro hodnocení.

Přímou podřízenou ředitele ZŠ a MŠ je vedoucí učitelka MŠ. Jí jsou podřízeny pedagogické pracovnice a provozní pracovnice MŠ. Vedoucí učitelka vyžaduje spolupráci při řešení některých organizačních věcí týkajících se např. provozu v době nepřítomnosti některé z pracovnic, zajištění různých akcí pro děti apod.

Učitelky i ostatní zaměstnanci informuje o věcech, které se týkají provozu i výchovně vzdělávací práce osobně nebo vývěskami na nástěnkách, odkazy, na pedagogických nebo provozních poradách. Společně s učitelkami plánuje akce pro děti i pro rodiče, pověřuje učitelky organizací a vedením těchto akcí. Snaží se podpořit jejich aktivitu, realizovat jejich nápady. Podporuje samostatnost, nápaditost. Školní vzdělávací plán vytváří společně. Plánování pedagogické práce vychází z dřívějších zjištění, hodnocení a zkušeností všech pedagogických pracovnic.

Kontrolu práce učitelek provádí průběžně (každodenně) přímým pozorováním, dále formou hospitací u všech učitelek při různých činnostech, více u učitelek nekvalifikovaných nebo s krátkou praxí. Vždy s učitelkou provede rozbor a zhodnocení její práce, je ochotna ocenit zajímavou práci s dětmi, v případě problému poradit, odkázat na vhodnou literaturu.

Otázky, které se týkají celé organizace (ZŠ i MŠ) řeší vedoucí učitelka MŠ společně s ředitelkou ZŠ a MŠ, popř. se zřizovatelem.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, dobrá spolupráce je navázána i s provozními zaměstnanci MŠ, paní uklízečky pomáhají při stravování, oblékání, při různých akcích apod.

Mateřská škola úzce spolupracuje se školou základní. V případě potřeby řešit závažné výchovné či vzdělávací problémy dětí se obrací na pedagogicko- psychologickou poradnu.

3.7 Personální a pedagogické zajištění

V MŠ pracuje šest pedagogických pracovníků a dvě provozní pracovníce. Všechny učitelky jsou plně kvalifikované.

DVPP - všechny učitelky si průběžně prohlubují a zkvalitňují své vzdělání samostudiem odborné literatury, tisku, návštěvou seminářů, kurzů, školení.

Semináře si každá učitelka vybírá podle svých potřeb, podle svého zaměření, zájmu či na doporučení ředitelky.

Přenos se provádí na pedagogických poradách, případně studiem přinesených podkladů.

Služby učitelek probíhají ve dvou směnách, ranní a odpolední podle stanoveného harmonogramu služeb. Služby se po týdnu střídají, učitelky si podle směny plánují činnosti pro děti. Služby učitelek se překrývají 2,5 hodiny denně, zejména v době pobytu venku. Učitelky se dětem venku věnují. Pokud je v MŠ plánovaná akce s dětmi, jsou v době této akce přítomny obě učitelky kvůli zajištění bezpečnosti (výlet, divadlo aj.), popř. pomáhají i provozní zaměstnanci.

Logopedická péče probíhá běžně během celého dne, učitelky zjišťují vady výslovnosti a spolupracují s rodiči, rozšiřují slovní zásobu, vyjadřování dětí.

Většina učitelek absolvovala kurz logopedického asistenta a mohou získané zkušenosti uplatňovat ve svých třídách. Podařilo se, že v každé třídě je alespoň jedna učitelka logopedickým asistentem.

Nepedagogické pracovníce

Úklid MŠ, praní, žehlení prádla pro MŠ, ZŠ zajišťují dvě provozní pracovníce, pracují na dvě směny a jsou nápomocny učitelkám při stravování dětí, oblékání atd. Ve směnách se střídají pravidelně po dnech na ranní a odpolední.

Stravování zajišťuje 5 pracovníků – vedoucí školní jídelny, vedoucí kuchařka s dlouholetou praxí a 3 pomocné kuchařky.

Drobné opravy a údržbu zařízení, hraček, nábytku provádí školník ZŠ, který dochází do MŠ nepravidelně, podle potřeby.

3.8 Spolupráce s rodiči

Rodiče mají prvotní zodpovědnost za výchovu svého dítěte a jeho zdravý rozvoj. Proto považujeme spolupráci s rodinou za velmi důležitou součást naší práce.

Respektujeme oprávněné požadavky rodičů, učitelky se snaží pochopit potřeby jednotlivých rodin a podle možnosti jim vyhovět.

K vzájemnému poznávání napomáhají i vzájemná setkání dětí a rodičů v MŠ (dýňování, vánoční besídky, jarní tvoření, pasování na školáky, závěrečná akademie atd.). Běžné informace jsou vyvěšovány a aktualizovány na nástěnkách ve všech třídách a na stránkách školy. Avšak přednost dáváme individuální rozhovorům, vždy podle zájmu rodičů. Závažnější problémy při výchově i vzdělávání dětí řešíme pohovorem rodičů s vedoucí učitelkou MŠ.

Rodiče jsou seznámeni se školním vzdělávacím programem hned na úvodní třídní schůzce a dále mají program k dispozici v kanceláři vedoucí učitelky a je umístěn na webových stránkách školy.

Každé pondělí mají rodiče k dispozici přehled činností v daném týdnu podle ŠVP včetně úkolů, které budou s dětmi plněny, básničky, hry, písničky, popř. další důležité informace.

Rodiče se mohou s dětmi účastnit některých akcí pořádaných školkou, zejména v období Vánoc, při školní akademii na závěr školního roku apod.

Situaci je vždy třeba posoudit individuálně. Rodiče mohou učitelkám pomoci informacemi o svém dítěti.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte, o jeho individuálních pokrocích.

- individuální rozhovory s rodiči při příchodu, odchodu ..... průběžně
- schůzky s rodiči ..... 1x ročně či dle potřeby
- společné akce pro rodiče v MŠ ..... 2-3x ročně
- slavnostní závěrečná školní akademie pro rodiče ..... červen
- zajištění fotografování dětí v MŠ ..... 2x ročně
- zajímavé články na nástěnkách k výchově či vzdělávání ..... průběžně
- logopedická depistáž ..... 1x ročně
- nabídka pomoci rodičům při řešení problémů
logopedických, výchovných, odklady školní docházky ..... podle potřeby a
zájmu možnost zajištění kontaktu s PPP, popř. vyšetření v PPP

3.9 Spolupráce se školou

Základní škola a mateřská škola jsou jedna organizace a vzájemně spolupracují. Základní škola nabízí našim předškolákům kroužek Pohyboví šikulové a na konci školního roku mají předškoláci možnost účastnit se kroužku Škola nanečisto přímo v prostorách ZŠ.

Během roku jsou předškoláci zváni na různé akce školy a vždy v červnu se účastní celá školka společně se školou závěrečné akademie.

Naším cílem je, aby převážná většina dětí z naší školky plynule přešla do první třídy naší ZŠ, a snažíme se jim k tomu vytvořit příznivé podmínky.

3.10 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola a člení se do 5 stupňů.

V naší školce se snažíme o uspokojení základních i speciálních potřeb všech dětí. Ke všem přistupujeme individuálně, zohledňujeme jejich pracovní tempo a přizpůsobujeme tomu i pedagogické metody.

Podpůrná opatření 1. stupně

- Má-li dítě obtíže při vzdělávání, pedagogové zpracují plán pedagogické podpory dítěte (PLPP), který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP.
- Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí školka vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, školka dostane doporučení a na jeho základě sestaví IVP, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení)
- Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření vyššího stupně.

Naše školka úzce spolupracuje s odborníky ze ŠPZ a dalšími pracovišti.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována školským poradenským zařízením po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- naše MŠ spolupracuje se SPC při věznici Vinařice, jehož pracovníci vyšetřují děti přímo v prostorách naší MŠ, čímž se eliminuje stres z neznámého prostředí
- spolupracujeme s příslušným SPC, u kterého je evidováno dítě vyžadující spec. vzd. potřeby
- všechny učitelky se systematicky vzdělávají v rámci DVPP
- čtyři paní učitelky absolvovaly kurz logopedického asistenta, jejich vědomosti jsou využívány v praxi
- celý kolektiv MŠ je flexibilní a vykazuje profesionální přístup ke vzdělávání dětí
- přihlížíme k individualizaci vzdělávacího procesu včetně forem a metod vzdělávání
- v případě asistenta pedagoga probíhá velmi úzká spolupráce mezi ním a příslušnými učitelkami

Nezbytná je úzká spolupráce mezi mateřskou školou, rodinou a odborným pracovištěm. Všechny učitelky jsou seznámeny s podpůrnými opatřeními daného dítěte a s jeho specifiky. Vypracováváme IVP. Dítěti zajišťujeme potřebné pomůcky, které směřují k jeho rozvoji.

3.10 Charakteristika vzdělávání 2-3letých dětí

Děti mladší tří let jsou do mateřské školy přijímány na základě rozhodnutí ředitelky školy a po splnění kritérií přijetí dítěte do MŠ. Dítě by mělo být také připravené a zralé pro vstup do školky.

Zásadou práce s těmito dětmi je dodržování individuálního přístupu, který hraje v tomto období velmi důležitou roli. První etapa docházky do MŠ je adaptace na nové prostředí, která je u každého dítěte velmi individuální. Při učitelka musí během této doby i během celé docházky dítěte do této třídy velmi úzce spolupracovat s rodinou. Dále je nutné používat metody a formy práce adekvátní k věkovým zvláštnostem takto malých dětí. Na věkové zvláštnosti bereme ohled i při organizaci dne a vytváření jídelníčku. Tato třída má svůj TVP, který je upraven dle věkových zvláštností dětí.

Dvouleté dítě má silnou touhu poznávat, objevovat, neorientuje se v prostoru ani v čase, je méně pohybově obratné.

Má silnou potřebu vazby na dospělou osobu. Učitel zastupuje rodiče.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou.

Potřebují pravidelné rituály.

Děti mladší tří let jsou zařazovány do třídy Berušek společně s dětmi tříletými. Učitelka v této třídě je proškolená pro práci s dvouletými dětmi. Třída i režim jsou také uzpůsobeny pro nejmenší děti.

Podmínky vzdělávání 2-3letých dětí

- třída v přízemí, která svým umístěním vyhovuje malým dětem
- jsou zde výškově nastavitelné stoly a i ostatní nábytek odpovídá potřebám 2-3letých dětí
- v umývárně je nainstalován přebalovací stůl a nášlapný koš na plíny,
- 2-3leté děti přijímáme již několik let, pokud to je kapacitně možné. Třidu máme vybavenou vhodnými hračkami i didaktickým materiálem,
- mají stálý pravidelný denní režim,
- dostatek emoční podpory,
- více individuální péče,
- je dostatečný prostor pro volný pohyb a hru a také koutek na odpočinek dle potřeby dítěte,
- učitelský přístup k dětem je laskavý, ale důsledný,
- děti mají nastavena srozumitelná pravidla,
- je zajištěna bezpečnost,
- proškolené učitelky.

3.12 Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

4. Organizace vzdělávání

Mateřskou školu navštěvují děti ve věku 2–7 let. Zápis probíhá v měsíci květnu v MŠ. Děti jsou přijímány na základě žádosti rodičů. Po předložení občanského průkazu a rodného listu dítěte vyplní společně s vedoucí učitelkou přihlášku. Současně je nutné k zápisu donést také vyjádření lékaře o způsobilosti dítěte navštěvovat mateřskou školu. Podle stanovených kritérií rozhodne ředitel ZŠ a MŠ s vedoucí učitelkou MŠ o přijetí či nepřijetí dítěte. Rozhodnutí s odůvodněním obdrží rodiče do 30 dnů po zápisu osobně nebo doporučeně poštou. Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným očkováním. Výjimku z povinného očkování mají pouze předškoláci.

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

1. Dítě, na které se vztahuje povinné předškolní vzdělávání, s místem trvalého pobytu Vinařice, okres Kladno. Tzn. dítě, které **dosáhne pěti let** do 31.8. daného roku, až do doby zahájení povinné školní docházky.
2. Dítě s místem trvalého pobytu Vinařice, okres Kladno, které před začátkem školního roku (do 31. 8. daného roku) dosáhne **nejméně čtvrtého roku věku**, podle data narození od nejstarších po nejmladší.
3. Dítě s místem trvalého pobytu Vinařice, okres Kladno, které před začátkem školního roku (do 31. 8. daného roku) dosáhne **nejméně třetího roku věku**, podle data narození od nejstarších po nejmladší.
4. Ostatní děti z nespádové oblasti Vinařice, okres Kladno, které před začátkem školního roku (do 31. 8. daného roku) dosáhnou **nejméně třetího roku věku**, podle data narození od nejstarších po nejmladší.
5. Dítě s místem trvalého pobytu Vinařice, okres Kladno, které dosáhne nejméně třetího roku věku do konce daného kalendářního roku (do 31. 12. 2019), podle data narození od nejstarších po nejmladší.
6. Dítě mladší tří let bez zákonného nároku na přijetí (bez ohledu na místo bydliště) od nejstaršího po nejmladší.

Mateřská škola má 3 třídy rozdělené dle věku dětí. Třídy jsou tak lépe uzpůsobeny jejich potřebám. Rodičům je podle možností co nejdříve sděleno, do které třídy bude jejich dítě umístěno.

První třída Berušky je pro děti nejmladší, je v přízemí a pro malé děti dobře přístupná. Je zde umístěn přebalovací stůl, nášlapný koš a nočníky pro dvouleté děti. Je určena pro 25 dětí. Vybavení třídy je uzpůsobeno této věkové kategorii. Výchovně vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na adaptaci dítěte na MŠ, na zvládnutí základních hygienických návyků a dodržování pravidel. V 1. pololetí se nejmenší děti s ohledem na jejich délku adaptace a bezpečí účastní zpravidla pouze akcí pořádaných v MŠ. Ve 2. pololetí se poté po uvážení učitelek mohou zúčastnit i akcí mimo budovu MŠ.

Druhá třída Včeličky je v letošním roce určena pro nejstarší děti před nástupem do základní školy a pro děti s OŠD a vzdělává se v ní 26 dětí. Je určena pro nejstarší děti. Výchovně vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na předškolní přípravu. Učitelky volí jednotlivé činnosti tak, aby děti měly co nejjednodušší vstup do školy.

Třetí třída Sovičky se nachází samostatně ve druhém křídle budovy. Je to třída věkově smíšená, jsou zde děti ve věku od 3-5 let a je určena pro 26 dětí. Děti se zde mj. učí samostatnosti, získávání základních vědomostí a dovedností.

Učitelky vždy při práci s dětmi berou ohled na věkové složení třídy, individuální potřeby dětí, přizpůsobují třídní vzdělávací program.

Souběžné působení dvou učitelek ve třídě je zajištěno především v rámci pobytu venku, kde se učitelky překrývají nejméně 2,5 hodiny.

Vzdělávání dětí probíhá v průběhu celého dne, je dostatečně flexibilní, s ohledem na individuální potřeby dětí i mateřské školy. Děti mají vytvořené dostatečně bezpečné a klidné zázemí, pedagogové se dětem věnují.

Poměr spontánních a řízených činností je dostatečně vyvážen. Školka dětem zajišťuje dostatečný prostor pro volnou hru, tvořivé i námětové hry atd.

Pedagog při plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, přihlíží k jejich individuálním vzdělávacím potřebám. Vede děti k samostatnosti, vlastní aktivitě. Děti nejsou do činností nuceny, činnosti jim nabízíme a motivujeme.

Je potřeba více pracovat v rámci skupinových a individuálních činností.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Cíl vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „Krtkův rok“ je otevřený dokument, který lze průběžně upravovat a doplňovat. Pedagogové mohou reagovat na konkrétní zájmy dětí a vytvořit nové téma či cíle v rámci integrovaných bloků.

Vzdělávací program je průřezem celého roku, jsou v něm obsaženy svátky, tradice, změny přírody a typické činnosti v daném období.

Naším cílem je rozvíjet u dětí kompetence, které jsou důležité pro jejich další vzdělávání a podporovat je v získávání nových vědomostí. U dětí podporujeme zdravý tělesný vývoj. Vytváříme v nich základní hodnoty naší společnosti, rozvíjíme jejich schopnost komunikovat, spolupracovat, spolurozhodovat. Vedeme děti k samostatnému úsudku a svobodě jednání, ale současně je vedeme k poznání, že za své jednání a činy jsou zodpovědné.

Filozofie školy

Snažíme se podněcovat a rozvíjet zájmy dětí o nejrůznější aktivity – cvičení, zpívání, přednes, kreslení, malování, zájem o knihy, divadlo.... Snažíme se vést děti ke správnému životnímu stylu, rozvíjet kladné mezilidské vztahy, komunikaci, vytvářet vhodné návyky a způsoby chování pro další spokojený život.

Za podstatné považujeme prostředí, ve kterém děti tráví většinu dne. Chceme, aby se děti cítily v naší mateřské škole spokojeně, bezpečně a těšily se na každý nový den se svými kamarády i učitelkami. Naším cílem je, aby dítě na konci předškolního období získalo přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a aby dokázalo využít získaných poznatků pro další život a vzdělávání.

Dlouhodobé cíle

- dosáhnout klidné, přátelské atmosféry, založené na vzájemné úctě, ohleduplnosti a toleranci, rozvíjet partnerské vztahy mezi dětmi a učitelkami
- respektovat osobnost dítěte, posilovat zdravé sebevědomí, podněcovat a rozvíjet všestranné aktivity
- podílet se na utváření kladného vztahu k lidem, přírodě, zvířatům, světu
- při výchovné činnosti se zaměřovat na rozvoj tvořivého myšlení dětí, vzbuzovat zájem o dění ve škole, v obci

- systematicky působit proti negativním jevům mezi dětmi - násilí, agresivita, vandalismus
- neustále zlepšovat estetické prostředí jednotlivých tříd, školy, zaměřit se na vylepšení prostředí zahrady MŠ k co nejlepšímu využití pro práci s dětmi.
- vytvářet pro děti prostředí čisté, upravené, esteticky zajímavé, dávat dětem příležitost podílet se na výzdobě své třídy, školy
- při zařizování třídy vždy dbát na bezpečnost zařízení
- prohlubovat spolupráci rodiny se školou, seznamovat rodiče se záměry, snažit se o součinnost
- zajišťovat účinnou péči dětem podle jejich individuálních potřeb - logopedické vady, OŠD, výchovné problémy ve spolupráci s rodinou, odbornými pracovišti
- neustále zkvalitňovat práci školy zapojením všech zaměstnanců do činností, zvyšovat osobní spoluúčast na řízení školy, odpovědnost za obraz školy na veřejnosti, vytvářet přátelskou atmosféru mezi pedagogickými i nepedagogickými zaměstnanci
- oceňovat kvalitní a zodpovědnou práci, podporovat osobní iniciativu při zlepšování prostředí školy
- podporovat aktivitu při dalším vzdělávání pedagogických zaměstnanců, získané poznatky využívat pro zlepšení práce školy
- doplňovat vybavení školy tak, aby byla dobře zajištěna výchovně vzdělávací činnost i pro děti mladší tří let
- modernizovat vybavení a zařízení školy podle finančních možností

Vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- zvládá sebeobsluhu, hygienické návyky, udržuje pořádek
- má povědomí o zdraví a o tom, co mu škodí či prospívá
- pojmenuje části těla, orgány a ví k čemu slouží
- zvládá pohybové dovednosti a prostorovou orientaci

Dítě a jeho psychika

- má dostatečně rozvinuté řečové schopnosti a komunikativní dovednosti
- umí vést rozhovor, popíše situaci, vypráví
- umí zpracovat informace, je zvědavé
- zvládne řešit problém, najde nové řešení
- rozhoduje o svých činech a dokáže nést následky
- umí říct „ne“, uplatní svůj názor
- je citlivý k přírodě, k lidem
- navazuje kontakty s dospělými i s dětmi, ale současně si uvědomuje i rizika okolního světa

Dítě a společnost

- chová se slušně a s ohledem na druhé
- dodržuje pravidla
- chová se šetrně k vlastním i cizím věcem

Dítě a svět

- orientuje se bezpečně ve známém prostředí
- má povědomí o významu životního prostředí, dbá na pořádek, chrání přírodu

Metody a formy vzdělávání

Pro dítě je nejdůležitější činností hra. Při vzdělávání dětí využíváme hru individuální, skupinovou a dále hry námětové, dramatizující, konstruktivní, s pravidly atd.

Vzdělávání probíhá jak individuální formou, tak skupinovou či frontální, vždy dle situace a potřeb pedagogů a dětí.

Děti potřebují nejvíce vizuální oporu, pracujeme s obrazovým materiálem, interaktivní tabulí, využíváme předvádění, exkurze, vycházky. Slovní metody (rozhovor, vyprávění, popis...) vhodně spojujeme s praktickou činností.

Všechny využívané metody volí pedagog tak, aby byly dostatečně vyvážené a děti zaujaly.

6. Vzdělávací obsah

Tento školní vzdělávací program jsme vytvořili na základě evaluace předchozího ŠVP. Přihlédli jsme k individuálním potřebám a věkovým zvláštnostem nově příchozích dětí.

Program je tvořen tematickými bloky, které jsou pro učitelky inspirativní, časově bez omezení. Témata se prolínají celým školním rokem, učitelky si vybírají téma do třídního vzdělávacího programu vzhledem k situaci ve třídě. Každé téma učitelky ve třídách podrobně rozpracují. Třídní vzdělávací program slouží zároveň jako příprava na pedagogickou práci. O obsahu vzdělávání jsou informováni rodiče písemnou formou na nástěnkách u jednotlivých tříd. Součástí těchto informací jsou i písničky, básničky, hry, které se děti během týdne naučí. Rodiče tak mohou s dětmi procvičovat i doma.

Vzdělávací práci si učitelky plánují týdně. Pracují tak, aby všech 5 oblastí bylo harmonizováno. Hodnotí své metody, formy a podle toho program upravuje, náročnost činností přizpůsobuje věku, možnostem dětí ve třídě.

Ve vzdělávací činnosti pracují v souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání.

Ve své práci s dětmi plní cíle a záměry předškolního vzdělávání:

- 1) rozvíjet dítě a jeho osobnost
- 2) osvojit si základní hodnoty, na nichž je založena naše společnost
- 3) získat osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osobnost, působící na své okolí

Nabízená témata mohou pedagogové dle potřeby vyměnit či nahradit.

Záměry vzdělávacího úsilí

- podporovat zdravý růst a tělesný vývoj dítěte, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost, rozvíjet pohybovou i zdravotní kulturu, rozvíjet manipulační schopnosti, sebeobsluhu, zdravý životní postoj
- podporovat a rozvíjet duševní pohodu, psychickou zdatnost, vytvářet a upevňovat sebepojetí, sebevyjádření, rozvíjet kreativitu
- utvářet vztahy mezi dětmi a dospělými, obohacovat vzájemnou komunikaci, kultivovat vztahy, vytvářet pohodové prostředí
- uvést dítě do společenství ostatních lidí, lidské společnosti, do světa kultury, umění, podílet se na vytváření potřebných postojů, návyků
učit se přijmout základní povědomí o okolním světě, vlivu člověka na životní prostředí nejen v okolí, ale i ve světě, vytvořit základy pro odpovědný postoj k životnímu prostředí.

7. Evaluační systém

PŘEDMĚT	METODY, TECHNIKY	FREKVENCE	ODPOVĚDNOST
Spolupráce pedagogů	Ústně	Denně	pedagog
Hodnocení TVP	Písemně	Týdně	pedagog
Spolupráce s rodiči	Ústně	Denně	pedagog
Sledování a hodnocení dětí	Ústně	Denně	pedagog
Materiální vybavení, pomůcky	Ústně	Denně	pedagog
Individuální rozvoj dítěte	Písemně	Písemně 2x ročně (říjen, květen)	pedagog
Kvalita vých. vzd. procesu	Pozorování, rozbor činností, písemně	Dle potřeby, hospitace dle plánu	Vedoucí učitelka
Rozbory pedagog. činností	Ústně	Na pedagogických poradách (1x za 2 měsíce)	Vedoucí učitelka pedagogové

Při evaluaci uplatňuje učitelka tyto metody:

- pozorování, opakované pozorování.....slovně denně, průběžně, podle potřeby
- rozhovor s dítětem, rodiči, konzultace např. s PPP, školou, logopedem .....podle potřeby
- rozbor herních aktivit.....denně, slovně
- rozbor jazykového projevu, úrovně.....slovně podle potřeby
- rozbor prací a výtvorů.....slovně po činnosti, týdně
- sledování chování, jednání, rozbor.....slovně průběžně, při konfliktu
- sledování postavení dítěte ve skupině.....slovně průběžně, při hře
- analýza celkového vývoje dítěte.....písemně, pololetně, podle potřeby
- analýza vlastní pedagogické činnosti.....slovně po činnosti,

Autoevaluace a hodnocení dětí

Evaluace vzdělávacích výsledků dětí

- záznamy o průběhu vzdělávání jednotlivých dětí ve třídách.....
2x ročně písemně do individ. listů, při výrazné změně častěji

Tyto záznamy mohou poskytovat potřebné informace pro učitelky i rodiče.

Evaluace třídy

- záznamy o průběhu vzdělávacího procesu
– písemně do tematických plánů.....týdně - učitelky
- rozbor výsledků výchovné a vzdělávací práce, připomínky ..... ústně dle potřeby, 1x za 2 měsíce na pedagogické radě
- informování rodičů o každodenní práci dětí, jejich vých. vzdělávacích pokrocích.....
denně ústně při předávání dětí, písemně na nástěnkách - učitelky

Evaluace práce s ŠVP a TVP

- diskuze na pedagogických radách
- další vzdělávání pedagogů, novinky ze školení, studium odborné literatury
- kontrola dokumentace tříd..... 1x měsíčně - vedoucí učitelka

Evaluace práce školy

- hodnocení z pohledu rodičů/dotazníky pro rodiče .....
1x ročně, na konci školního roku - vyhodnotí učitelky
- hodnocení práce jednotlivých tříd .....
2x ročně (v pololetí a na konci šk. roku) - učitelky
- hodnocení podmínek MŠ (věcné pod., životospráva, psychosociální pod., organizace chodu MŠ, personální pod. apod.).....1x ročně – ved. učitelka

PREVENTIVNÍ PROGRAM MATEŘSKÉ ŠKOLY

Optimální prevencí před negativními vlivy je v mateřské škole důsledná realizace ŠVP, zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Preventivní program MŠ je nedílnou součástí ŠVP a jeho obsah se prolíná s obsahem vzdělávacího obsahu ŠVP.

Cíle prevence

Cílem prevence je výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, osvojování pozitivního sociálního chování a rozvíjení osobnosti dítěte.

- základní pojem zdraví jako naprostý duševní, tělesný i sociální pohled, chápání nemoci, úrazu, poškození zdraví, uvědomovat si jevy, které jsou pro děti nebezpečné
- faktory podporující zdraví - výživa, hygiena, otužování, pohyb - zdravotně zaměřené činnosti
- existence přírodních jevů, které mohou člověku pomáhat i škodit - léčivé, jedovaté rostliny, klíšťata, vzteklna, alkohol, tabák, ostatní drogy
- nebezpečí, které může hrozit od cizích lidí - chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi, v případě potřeby požádat o pomoc pro sebe případně i pro jiné dítě

Obsah prevence

Nabízet činnosti, které vedou k vytvoření sociálních kompetencí dítěte, kdy si osvojí schopnosti se rozhodovat, volit z více alternativ, vést odpovědnost za svou volbu, poznávat důsledky. Schopnost rozhodovat se je chápána jako předpoklad odpovědného jednání. V předškolním věku mezi kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu patří: sebedůvěra, samostatnost, seberozvíjení, vnímavý vztah k okolnímu světu, rozvoj tvořivosti a estetického cítění, rozvoj sociálních dovedností.

Aktivity pro rodiče

- informovat o záměrech a způsobech realizace programu – třídní schůzky, individuální rozhovory
- společné aktivity dětí rodičů, zaměstnanců – posezení spojené s tvořením, besídky, pomoc rodičů při akcích, besedy s odborníky pro rodiče

Spolupráce s odborníky

- konzultace s poradnami dle potřeby a zájmu rodičů PPP, SPC
- logopedická depistáž
- informace o mimoškolních aktivitách pro rozvoj zájmů, využití volného času-Labyrint, ZUŠ

Seznam zařízení, která se zabývají prevencí

- PPP Kladno, Cyrila Boudy 2953, tel.: 312 661 044, e-mail: ppp.kladno@mybox.cz
- Centrum drogové prevence a krizové pomoci Kladno, Kročehlavská 49, tel. 312 682 177, e-mail: protidrogova.prevence@mestokladno.cz
- SPC Kladno, Pařížská 2249, tel. 312 521 141, e-mail: spc.kladno@centrum.cz

ZŠ a MŠ Vinařice, VI. ulice 165, 273 07 Vinařice

Krtkův rok

Robert Fulghum:

**„VŠECHNO, CO OPRAVDU POTŘEBUJI ZNÁT, JSEM SE NAUČIL
V MATEŘSKÉ ŠKOLCE.“**

O všechno se rozděl.

Hraj fér.

Nikoho nebij.

Vracej věci tam, kde jsi je našel.

Uklízej po sobě.

Neber nic, co ti nepatří.

Když někomu ublížíš, řekni, promiň.

Před jídlem si umyj ruce.

Splachuj.

Teplé koláčky a studené jídlo ti udělají dobře.

Žij vyrovnaně – trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a zpívej a tancuj a hraj si a pracuj.

Každý den odpoledne si zdřímni.

Když vyrazíš do světa, dávej pozor na auta, chytň někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě.

PODZIM

ZAČÍNÁ NÁM ŠKOLA

- * Krtek a kamarádi
- * Jaká je naše školka
- * Krtek a správné chování
- * Krtek ve městě, obci

Očekávané výstupy

- adaptace dětí na nové prostředí, sebeobsluha, stolování, hygiena, znát své jméno i svou značku, zapamatovat si jména kamarádů i učitelek
- bezpečně poznat prostředí třídy i celé školky, znát pravidla, která pro bezpečné pohybování po prostorách budovy platí, poznat zaměstnance a jejich práci
- osvojit si základy slušného chování, jak mezi kamarády, tak také mezi dětmi a dospělými, znát pravidla ve třídě, zacházení s hračkami
- orientovat se v okolí svého bydliště, v okolí mateřské školky, mít povědomí o významných budovách, jejich účelu

Vzdělávací nabídka

- seznamování se s dětmi a s prostředím MŠ pomocí maňáska krtka
- prohlídka všech prostor MŠ
- navozování radostné atmosféry ve třídě pomocí kolektivní výtvarné práce a společných konstruktivních her
- hry se jmény a značkami
- četba příběhů o dětech, příběhů o krtkovi a jeho kamarádech
- vycházky do okolí
- hry typu „co do školy patří – nepatří“, „co je bezpečné – co nebezpečné“
- zdravotně zaměřené činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty

- lokomoční pohybové činnosti
- tvůrčí činnosti výtvarné a hudební

PŘÍRODA NA PODZIM

- * Krtek zahradníkem
- * Krtek a myška – podzim na poli
- * Krtek a houby – podzim v lese
- * Krtek malířem – barvy podzimu

Očekávané výstupy

- poznat ovocné stromy, keře, vědět, co sklízíme na zahrádkách za ovoce, zeleninu
- vědět, jaké jsou podzimní práce na poli, poznat stroje a nástroje k tomu určené
- poznat stromy, keře, lesní plody a některé druhy hub
- všimnout si změn v přírodě, charakteristické znaky podzimu

Vzdělávací nabídka

- výtvarné činnosti – malování, zapouštění barev, modelování, stříhání, lepení
- vycházky do přírody, pozorování dozrávání ovoce, ochutnávka ovoce a zeleniny
- hry s přírodninami, použití přírodnin při výtvarných činnostech
- procvičování barev při různých společenských hrách
- setkání s dramatickým uměním mimo MŠ
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti zaměřené na poznávání prostředí, v němž dítě žije – rodina ve světě zvířat
- samostatný slovní projev na téma příroda
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

PŘÍPRAVA NA ZIMU

- * Krtek a počasí
- * Krtek a jeho tělo
- * Krtek a medicína
- * Krtek vidí, slyší, cítí..... - smysly

Očekávané výstupy

- všimnout si změn v přírodě a jak na nás působí
- seznámit se se svým
- tělem, vědět co jsou vnitřní orgány a znát jejich funkci
- chránit si své zdraví i zdraví svých kamarádů
- vědět co jsou smysly, kolik jich je a jak fungují

Vzdělávací nabídka

- tvořivé hry – na rodinu, na lékaře, rozhovory, obrázky, fotografie částí těla
- procvičování částí těla pomocí hudebně – pohybových her
- četba pohádek o Krtkovi (např. Krtek a medicína)
- seznamování dětí s možnostmi pomoci handicapovaným lidem
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- setkávání se s hudebním uměním mimo MŠ
- poučení o možných nebezpečných situacích (kontakt s léky, jedovatými rostlinami a chemickými látkami)

ZIMA

VÁNOČNÍ ČAS

- * Krtek se čerta nebojí
- * Krtek a vánoční čas – advent, zvyky
- * Krtek a štědrý den

Očekávané výstupy

- příprava na příchod Mikuláše, čerta a Anděla
- pěstovat v dětech úctu k tradicím, zvykům, obyčejům, příprava dárků, výzdoba třídy, školky, vánoční koledy
- vědět, že se můžeme obdarovat i jinak, než materiálně, připravit si příjemné posezení ve třídě s koledami a stromečkem

Vzdělávací nabídka

- Mikulášská nadílka
- výzdoba třídy pro adventní čas
- práce s papírem – skládání, vystřihování
- využívání různých technik při výrobě vánočních přání a dárků pro rodiče
- zpěv vánočních koled a zimních písní
- posezení s rodiči a dětmi v předvánočním čase
- hudebně – pohybové hry, tanečky
- přednes, recitace, zpěv vánočních básní a písní
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály

ZIMNÍ RADOVÁNKY

- * Krtek a čas pohádek
- * Krtek a sněhulák
- * Krtek pomáhá zvířátkům v zimě
- * Krtek sportovcem

Očekávané výstupy

- poznat pohádkové bytosti, jejich vlastnosti, vědět co je dobro a co je zlo, dramatizace oblíbených a známých pohádek, manipulace s loutkou, maňáskem
- co je charakteristické pro zimní období, projevy počasí, vědět, že zima není všude stejná (Afrika...)
- znát život volně žijících zvířat v zimě, péče o lesní zvířata, ptáky, jak je důležitá pomoc nás lidí
- znát alespoň některé zimní sporty, vědět, co nám sport přináší, vědět jak dbát na bezpečnost při sportu

Vzdělávací nabídka

- cvičení na náradí ve družstvech – na lyžaře,....
- posilovací cviky na lavičce, přitahování
- hry na sněhu a se sněhem
- sáňkování, koulování
- hod papírovou nebo sněhovou koulí
- malování – kreslení: hokejista, lyžař
- stavění sněhuláka, sněhových koulí, různé stavby ze sněhu
- práce s papírem, mačkání, vytrhávání, stříhání
- manipulace s předměty a zkoumání jejich vlastností
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině

- hry, při nichž se dítě učí respektovat druhého
- sledování změn v přírodě
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou

SVĚT KOLEM NÁS

- * Krtek a řemesla
- * Krtek na cestě kolem světa
- * Krtek muzikantem
- * Krtek a karneval

Očekávané výstupy

- známá řemesla, nástroje a stroje k nim spojené, co se z čeho vyrábí, pokusit se vzpomenout si, kde pracují rodiče, význam jejich práce v zaměstnání i doma
- seznámit se s mapou, globusem a názvem některých světadílů, zemí, vědět, že kolem planety je vesmír, planety, slunce, hvězdy
- poznat některé hudební nástroje, podle vzhledu a zvuku, znát jejich názvy, seznámit se s notami, vědět podle čeho hudebník dokáže zahrát píseň, skladbu
- dozvědět se o tradicích a zvycích masopustu, výroba vlastní masky, uspořádání karnevalu

Vzdělávací nabídka

- poznávání hudebních nástrojů, zpěv s doprovodem různých hudebních nástrojů
- hudební hádanky
- vyprávění o řemeslech, využití obrázků, zkušeností dětí, tvořivé hry
- využití globusu, atlasu světa, dětských encyklopedií
- předčítání pohádek o Krtkovi (např. Krtek a kalhotky)
- karneval, výroba vlastní masky
- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti

- aktivity podporující sblížení dětí
- setkání dětí s netradičním výtvarným uměním

JARO

TĚŠÍME SE Z JARA

- * Krtek probouzí jaro
- * Krtek farmářem
- * Krtek v lese
- * Krtek u vody

Očekávané výstupy

- co nás čeká na jaře, změny v přírodě, srovnávání zima x jaro, jaké první jarní květiny nám vykvétají, pokusy se semínky, jak pečujeme o rostliny
- poznat domácí zvířátka a jejich mláďátka, která se na jaře rodí, jaký mají pro člověka užitek, co jedí a jak se o ně staráme
- vědět, co roste v lese, poznat některé jehličnaté, listnaté stromy, keře a lesní plody, jak můžeme chránit les i celou přírodu
- jaký je koloběh vody v přírodě, různé podoby vody (potok, řeka, rybník), poznat zvířata žijící u vody, ve vodě

Vzdělávací nabídka

- procházky do lesa, pozorování změn v přírodě
- zdolávání přírodních překážek
- práce s obrázky a puzzle ročních období, třídění, přiřazování
- výtvarná kolektivní práce „jaro“
- prohlížení knih o přírodě
- předčítání pohádek o Krtkovi
- vycházka na Vinařickou Horku
- tvůrčí činnosti hudební a hudebně pohybové

- činnosti vyžadující samostatné vystupování

SVÁTKY JARA

- * Krtek koledníkem – VELIKONOCE
- * Krtek a barvy na jaře
- * Krtek a jarní zahrádka
- * Krtek a včelka

Očekávané výstupy

- co jsou Velikonoce, jaké zvyky a obyčeje se při těchto svátcích drží, jaké jsou symboly Velikonoc, hodování ve školce, výzdoba třídy
- jaro, co se děje s přírodou na jaře, pálení čarodějnic, znát volně žijící zvířata
- názvy jarních květin, jakou zeleninu můžeme na jaře najít na našich zahrádkách
- poznat život hmyzu, způsob jejich života, charakteristické znaky a jejich význam pro člověka, pomocník x škůdce

Vzdělávací nabídka

- výroba velikonoční dekorace
- vycházka do přírody – proutky z vrbového proutí – výroba pomlázky
- nácvik velikonočních říkanek
- setí semínek květin na šk. zahradě
- pozorování hmyzu na vycházkách
- ukázka včelí plástve
- opékání buřtů spojené s pálením čarodějnic
- konstruktivní a grafické činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti
- aktivity seznamující dítě přirozeným způsobem s tradicemi a zvyky

MOJE RODINA

- * Krtek a rodina
- * Krtek a domov (vlast)
- * Krtekův celý den
- * Krtek a autíčko

Očekávané výstupy

- dokázat pojmenovat jednotlivé členy rodiny, její strukturu a vztahy v rodině
- uvědomit si, kde žijeme, co je pro náš národ typické, znát národní barvy, vlajku, nejznámější památky, hymnu
- znát časové pojmy a správně je používat, pojmenovat činnosti doma i ve školce
- znát pravidla chování na silnici, na chodníku, reagovat na signál červená x zelená, poznat některé dopravní značky, dopravní prostředky a jejich účel a využití

Vzdělávací nabídka

- výtvarné činnosti, vystřihovánky
- doplňovačky
- tvořivá hra „na rodinu“
- společenské hry s pravidly
- obrázky s dějovou posloupností
- napodobování činností rodinných příslušníků
- říkadla s pohybem
- básničky o maminkách
- příběhy o dětech
- výroba přáníček
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů

- hry a aktivity na téma dopravy
- poslech hymny
- obrazový materiál ČR

LÉTO

ŠKOLKA KONČÍ

- * Krtek a oslava – MDD
- * Krtek v ZOO
- * Krtek se těší na prázdniny
- * Krtek si hraje celý den

Očekávané výstupy

- oslava svátku dětí, vědět, že nejsme sami, že i jinde žijí děti různé rasy, poznat rozdílné způsoby života
- dokázat pojmenovat a poznat cizokrajná zvířata, odkud pocházejí, jaký rozdíl je mezi životem v ZOO a ve volné přírodě, proč jsou některá zvířátka v zoologické zahradě
- ukázat co už všechno umíme, co jsme se za celý rok naučili, povědět si, jak moc musíme být o prázdniny opatrní
- v rámci her utužovat přátelské vztahy, umět hrát fair play, naučit se prohrávat

Vzdělávací nabídka

- dopoledne ke Dni dětí
- dětská diskotéka, taneční hry
- práce s obrázky, skládání puzzle
- prohlížení encyklopedií
- návštěva zoo parku
- malování, kreslení zvířat – kolektivní práce
- cvičení s říkadly, hra „na zvířátka“

- básničky a písničky o zvířatech
- vyprávění o prázdninách
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění (účast dětí na kulturních akcích – Akademie ZŠ a MŠ)